

* „Nemški ne znajo“. Burka v enem dejanji. Spisal Jakob Aléšovec. Izdalo in založilo dramatično društvo v Ljubljani.

Ta burka, izvirna in iz domačega življenja vzeta o tistem času, ko je goveja kuga razsajala na meji kranjski in je neki župan v nemškem pismu dobil od gosposke ukaz za obrambo naše dežele pred to pošastjo, je ogenj javne kritike uže prestala, kajti lansko leto v čitalnici ljubljanski predstavljena, je veliko pohvalo prejela. Ker ne potrebuje druge scenerije, kakor samo eno čedno kmetsko sobo, jo lahko vsaka čitalnica igra. Zato jo priporočamo še posebno vsem slovenskim čitalnicam, katere svoje društvenike razveseljujejo z gledališkimi igrami. Knjižica stane 30 krajc.

Časništvo jugoslovansko.

* „Jugoslovanski Stenograf“, ki ga vreduje in izdava gosp. prof. Ant. Bezenšek in ki izhaja zdaj v Sofiji vsaki drugi mesec, je v prvem svojem letošnjem listu prinesel začetek „Kratke slovnice bolgarskega jezika“, katero prireduje veleučeni gosp. profesor v slovenskem jeziku. „Jugoslovanski Stenograf“ je tedaj nam Slovencem zarad te slovnice jako zanimiv časnik ter vreden, da si ga vsak izobraženi Slovenec omisli. Cena mu je na leto 2 gold. Naročnina se pošilja pod naslovom: „J. Naglič & E. Bezenšek v Zagrebu (Petrijnska ulica, 21).“

Mnogovrstne novice.

* *Grozni napad na življeuje ruskega cara in rodovino njegovo 17. dne t. m. v Petrogradu* so „Novice“ uže v zadnjem listu na kratko po telegramu naznanile. Naj povemo danes kaj več o tem peklenkem atentatu.

Ruski car ima v Petrogradu palačo, kjer pozimi s svojo rodovino prebiva. 17. dne t. m. pred 7. uro na večer se je imela cesarjeva rodovina s cesarjem vred zbrati v obednici. Ker je pa cesar še po svojo svakinjo šel, da bi jo bil le-sem pripeljal, se je njegov prihod za nekoliko časa zakasnil in to je bila res po previdnosti Božji prava sreča, da je napad na cesarja hudo delcem spodletel. Vse okoliščine tega grozovitega podvzvetja niso še prav nič natanko znane, le to se soglasno pripoveduje, da je bil v kleti pod stražnico podkop z dinamitom napravljen, ki zažgan je razrušil velik del zimske palače. Smrt je zadela pri tej eksploziji 10 stražnikov vojakov, težko ranjenih je pa bilo 43. Ker je znano, kako zelo ima cesar svoje življenje po stražah zavarovano, je zelo opravičen sum, da osnovatelj tega atentata, ki so ga izpeljali nihilistični zarotniki, mora biti v bližnici carjevi.

Naj povemo našim bralcem, da zimska palača carjeva v Petrogradu je tako velikansko in krasno poslopje, da se noben vladar Evrope ne more ponašati s takim. Dolga je ta palača 455 čevljev, visoka 80 čevljev, široka pa 350 čevljev. V obednici, kamor se carjeva rodovina k obedom shaja, stoji 50 okroglih in štirivoglatih miz, pri katerih sedijo gostje, večja carjeva miza stoji bolj v sredi dvorane. Cela dvorana je okinčana z mnogovrstnimi lepotijami.

V Gorici 23. febr. — Dne 21. t. m. so končale naše šole (v mestu) prvi semester. Sinoči (ob 10. uri) je zapustil Gorico po 12letnem zglednem službovanji na tukajšnjem gimnaziji novi ravnatelj Pazenski gosp. Franc Hafner. Pozdravit so ga šli na postajo (dasi je bilo pozno in vreme jako slabo) g. direktor Pantke, nekateri profesorji in mnogo dijakov iz viših razredov. V saboto mu je dijaški zbor na domu pel nekaj toček za slovó. Ravnatelj Hafner je prav vljuden in takten mož, kolegialen in skoz in skoz šolnik in pedagog. Nadejamo se, da bo znal pazenski gimnazij povzdigniti, da postane pravo kulturno ognjišče za nesrečno Istro. — O priliki odhoda Hafnerjevega naj povem, da je v poslednjih 22 letih z direktorji vred zapustilo tukajšnji gimnazij 74 učiteljev (to je, profesorjev, učiteljev in suplentov); pomočni učitelji za nezapovedane predmete pa niso všteti tej številki. Še sedanjimi vred je učilo in uči na gimnaziji 86 profesorjev itd. Med tistimi, ki so v omenjeni dobi tukaj službovali, so 3 deželni šolski inspektorji in 6 je direktorjev. — Deželna jezika (ital. in slov.), ki sta se bila od lanskega leta sem v viših razredih skrčila na 2 tečaja, dosežeta prihodnje šolsko leto spet staro pravico; imel bo namreč vsak razred za se svoji 2 uri poduka v materinščini.

Iz Pazina 20. febr. *) — Naše iredentarske pijavke: brezdušni Karnjeli in drugi lahoni, zakleti sovražniki slovanskega trpina v Istri, veselile so se lanske slabe letine, ki je siromašnemu kmetu z groznim gladom žugala. Nadjale so se te nečloveške pošasti še bolj odebiliti se. Mislile so: zdaj bo čas surovega „can di ščavo“ popolno v našo oblast spraviti in ob ugodnem trenutku pregnati ga celó z njegovega zemljišča! Ni dolgo temu, da sem imel priložnost, s takim brezdušnežem pogovarjati se. Zavzel sem se, slišati, da se ni sramoval z vidnim veseljem praviti mi, kako se bo letošnjo zimo s kapitalom „špekulirati“ dalo. „Kmet bo potreboval“ — mi je pravil — „in — mi ga bomo pomagali“ — zadaviti, sem si mislil. Al beseda mu je v grlu obtičala, ko sem mu rekel, da se po prizadevanju našega neustrašenega narodnega boritelja dr. Vitezića v državnem zboru dunajskem zakon snuje, po katerem misli država ubogemu kmetu v Istri za nekaj let po nizkih obrestih potrebnega denarja posoditi, da nečloveškim oderuhom v roke ne pride. Na to brezdušna pijavka umolkne, mi hrbet obrne in — gre! Tacih brezdušnežev je Istra polna. Domoljuba med njimi ne najdeš. A vendar se taki ostudni brezdušneži drznejo trditi, da skrbijo „za blagor in napredek ljudstva!“ — Kakošni prijatelji ljudstva so te gnjusne pošasti, pokazale so prav dobro zadnje volitve pazinske občine. Ti „prijatelji“ ljudstva, ki se zlasti za izobraženje naroda toliko brigajo, kolikor kukavica za svoj zarod, se niso sramovali posluževati se za svoje ostudne namene splošne nesreče ubozega soobčana. Po 50 in po 60 borih soldov kupovali so glasove od lačnih kmetov! Ali niso to res izvrstni, nesebični, za vsestransko izobraženje slavjanskega naroda v Istri vneti domoljubi? Da se pa lahonske stranke cilj lože doseže, morala je tudi cerkev pomagati. Stari dekan Cappellari, znani „prijatelj“ krščansko-hrvatskega ljudstva, od katerega živi, je pred volitvami v cerkvi izpred oltarja ljudstvu razkladal, kako ima Istrijan italijansko in poitalijančeno gospôdo spoštovati, njej hvaležen in pokoren biti! — Jaz sem uže več let v Istri in v Pazinu; poznane so mi prilično dobro nadloge, ki naše ljudstvo tukaj tepejo. Nekaj si

*) Res smo uže pogrešali prijaznih Vaših dopisov. Hvala tedaj!
Vred.